

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle lukiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Kunnanhallitus 27.05.2024 § 103
222/00.01.02.03/2024

Valmistelija

kunnanjohtaja Marjut Ahokas, marjut.ahokas@ilomantsi.fi
taloussuunnittelija Minna Kontturi, minna.kontturi@ilomantsi.fi

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman tavoitteena on mahdollistaa englanninkielisen ylioppilastutkinnon suorittaminen tiukasti rajatuin kriteerein, luoda lukiodiplomeille valtakunnalliset kriteerit sekä mahdollistaa pakollisen ylioppilastutkintokokeen korvaaminen taito- ja taideaineen kokeella. Tavoitteena on selkeyttää oppimisen tuen järjestelmää ja yhtenäistää tukiketjua varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Osana oppimisen tukea hallitus säättää lukio-opiskelijoiden oikeudesta tukiopeukseen varmistaakseen jokaiselle opiskelijalle riittävän tuen edetä lukio-opinnoissa. Tarkoituksena on myös uudistaa lukiokoulutuksen rahoitusjärjestelmä vastaamaan paremmin lukiokoulutuksen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia.

Ehdotetuilla lukiolain muutoksilla vahvistettaisiin lukiolaisten oikeutta oppimisen tukeen. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi opiskelijoiden oikeudesta saada tuki- ja erityisopetusta. Tiedonsiirtoa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen välillä lisättäisiin niiden opiskelijoiden osalta, joilla on perusopetuksen päättyessä ollut voimassa oleva erityisen tuen päätös.

Esityksessä ehdotetaan lukiokoulutuksen rahoitusjärjestelmän uudistamista siten, että kattava lukioverkko säilyisi. Tavoitteena on turvata lukiokoulutuksen järjestäminen alueilla, joilla lasten ja nuorten määrä vähenee voimakkaasti. Rahoitusjärjestelmän uudistamisen tavoitteena on, että lukiokoulutuksen rahoitus vastaisi paremmin lukiokoulutuksen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. Lukion rahoitukseen sisältyvää pienten lukiodien korotusta uudistettaisiin tukemaan koulutuksen saavutettavuutta ja sivistyksellisten oikeuksien toteutumista. Samalla edistetään rahoitusvastuun tasapuolista jakautumista kuntien kesken kotikunnittain.

Ylioppilastutkintoa uudistetaan mahdollistamalla englanninkielisen ylioppilastutkinnon suorittaminen tiukasti rajatuin kriteerein ja varmistamalla, että englanninkielinen koulutustarjonta ei uhkaa kansalliskielistä koulusivistystä, vaan vahvistaa Suomen houkuttelevuutta kansainvälisten toimijoiden ja paluumuuttajien keskuudessa. Lisäksi pakollisen ylioppilastutkintokokeen korvaaminen taito- ja taideaineen kokeella olisi jatkossa mahdollista. Ylioppilastutkinnossa opiskelija osoittaa omaksuneensa lukiokoulutuksen opetussuunnitelman mukaiset tiedot ja taidot, joten ylioppilastutkinnon kokeen korvaava lukiodiplomi olisi mahdollista suorittaa nuorille tarkoitettuun lukiokoulutuksen oppimäärään sisältyvissä pakollisissa taito- ja taideaineissa; musiikissa, kuvataiteessa ja liikunnassa

Lukiolain tilauskoulutusta koskevaan säännökseen ehdotetaan tehtäväksi voimassa olevaa sääntelyä selkeyttäviä muutoksia. Tarkennusten tarkoituksena on puuttua tilauskoulutuksessa havaittuihin epäkohtiin muun muassa tilauskoulutussopimusten sisällössä ja opiskelijoiden tietoisuudessa omasta asemastaan.

Esittelijä

kunnanjohtaja Ahokas Marjut

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää todeta lausuntonaan hallituksen esityksestä eduskunnalle lukiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta seuraavaa:

1. Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

Lausunnolla oleva hallituksen esitys vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa parantamalla koulutuksen saavutettavuutta ja opiskelijoiden tuen toteutumista.

2. Oppimisen tukea ja erityisopetusta koskevat säädösehdotukset

Ilomantsin kunta pitää oppimisen tuen ja erityisopetuksen säädösehdotuksia hyvinä, sillä niillä turvataan opiskelijoille tarpeelliset tukitoimet opintojen aikana.

3. Lukiokoulutuksen rahoitusperusteita koskevat säädösehdotukset

Esitetyt säädösehdotukset turvaavat koulutuksen alueellista saavutettavuutta koko Suomessa. Esitys edistää pienten lukioiden toimintamahdollisuutta ja huomioi hyvin syrjäisyyden. Esitys ei tue pienten lukioiden yhdistämissä, mutta ei estä myöskään lukioiden yhteistyötä. Lukiokoulutuksen järjestämisverkon kattavana pitäminen on satsaus elinvoimaan ja turvaa myös pienempien paikkakuntien koulutustason nousua. On otettava huomioon, ettei kaikilla nuorilla ole valmiuksista ja/tai kustannussyistä johtuen mahdollisuutta lähteä lukio-opintoihin vieraalle paikkakunnalle.

4. Englanninkielistä lukiokoulutusta, opiskelijavalintaa ja ylioppilastutkintoa koskevat säädösehdotukset

Ilomantsin kunta pitää esitettyä englanninkielisen lukiokoulutuksen mahdollisuutta kannatettavana. Ehdotus tukee muun muassa työperäistä maahanmuuttoa ja luo tasa-arvoiset lukiokoulutuksen suorittamismahdollisuudet sellaisille nuorille, joiden suomen tai ruotsin kielen taito ei mahdollista tutkinnon suorittamista em. kielillä.

5. Taito- ja taideaineiden ylioppilaskoetta koskevat säädösehdotukset

Taito- ja taideaineen kokeen suorittamisenmahdollisuus osana ylioppilastutkintoa on kannatettava lukion yleissivistävyyden kannalta. Kokeen suorittamismahdollisuus ylioppilastutkinnon osana siten, että sillä voidaan korvata joko matematiikan, toisen kotimaisen kielen, vieraan kielen tai reaaliaineen koe voi lisätä lukiokoulutuksen vetovoimaa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Toimenpiteitä varten ja tiedoksi

1. Lausuntopalvelu